

LO MIRACLE DE LA BOMBA

Estem a les postrimeries de l'any 1810.

Les bateries enemigues no paren de tronar. A cada instant se sent lo cruiximent de cases que cauen ensorrades per les bombes. Molts veïns són mal ferits o morts al mig dels carrers. Se calcula que en los tres darrers dies del siti van disparar-se sobre Tortosa quinze mil projectils de diferents calibres.

Com a lleons se baten los tortosins contra l'exèrcit sitiador que mana lo general comte de Souchet.

— ¡Morim per la pàtria independència! — va cridant, de muralla en muralla, una dona tan gloriosa com Agustina d'Aragó: és Càndida Mola (a) «La Titaya».

La gent, esparverada, busca refugi a la Seu. Los vells, los xiquets, les dones, s'aginen als peus de la Mare de Déu de la Cinta. Al sagrat temple hi formigueja una generació que arrapa puesto per les naus, altars i claustros, per tots los racons i raconets.

Tothom plora i resa. Cada vegada que's sent lo retrò d'una bomba que explota, tots se senyen, com al rellampegar en les tronades; se tapen en les mans les orelles, i de les boques, seques pel desfici de tantes hores de turment, surt un murmur, un gemec, una pregària:

— ¡Verge de la Cinta!

Dolça Patrona, Mare i la més bona de totes les mares, ¿no't compadeixes del teu poble, que's sopluga a la teua Capella, com los pollets baix les ales de la lloca?

Arribem al dia 30 de setembre. Los canyons, més rabiosos que mai, no's cansen de vomitar foc i metralla.

Ara, fills amorosos de la Mare de Déu de la Cinta, escolteu en tota atenció.

Podem precisar l'hora, segons l'historiador Daniel Fernández. Entre nou i deu del matí se sent a dins la Seu una detonació tan aprop, espantosa i retumbant, que tota la gent se queda sense alé, los ulls closos, lo coll arrupit, ben covençuda de que les macises columnes de pedra s'han fet a troços, com un got de vidre rebutut contra'n terra.

Les dones, en malesganes; los xiquets, grocs com la cera; los mateixos homens, tremolant com la fulla a l'abre... ¡Quadro llastimós i tràgic, hores d'angúnia mortal! ¡Pensem-hi al visitar la casa pairal nostra, la venerable Seu tortosina!

Passats los primers moments de terror, los més animosos reaccionen i comencen a fer averiguacions.

— ¡Quàntes desgracias deu haver-hi! ¡Anem a socórrer a les víctimes!

Pregunta per aquí, mira per allà, van recorrent-hu tot fent una requisita general, i, resultat de la seua inspecció ocular, sols veuen a la cúpula de la Capella de la Cinta, a la mitja taronja, un forat gros, un botern, encara envoltat per la fumera de la pólvora.

— ¡Mireu per aont ha entrat la bomba! Sí, lo paviment de la Capella està cubert d'enderroc. Pero... ¿i'ls cascos o fragments de la bomba? No se'n troba senyal ni rastre, i això que'l ferro no rebota com la goma, ni s'ha inventat un arma que dispare projectils que, en sa trajectòria, puguen recular, com los crancs. Pos ¿i'ls ferits, que no se'n sent cap que reclame auxili? ¿Qui'ls ha arrojat? ¿No estava la Seu plena com un ou, sobre tot la Capella de la Cinta?...

Absolutament ningú ha pres mal. Tothom va donant-se conte d'un cas excepcionalment raro, que no té explicació lògica.

De repent s'opera en la multitud un canvi tan radical, que sols la fe pot tindre virtualitat per a produir eixos fenòmens psicològics.

Continúa l'infernai espetec de l'artilleria de siti, pero no importa. Los refugiats a la Seu s'abracen boijos, d'alegria. Cap nou perill los intimida. I tots a una, en veu potent, com lo càntic més pur i solemni que ha ressonat per les naus catedralícies, criden, los ulls plorosos, lo cor palpitant d'amor, les mans tremoloses com ales que volejen, de cara a l'altar de la Capella:

— ¡Miracle, Mare de Déu de la Cinta, miracle!

Lo fet és rigurosament històric.

ESPURNES DE LA LLAR, Ramon Vergès Paulí

